

29.9.08

Til Folketingets Miljøudvalg

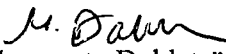
Hermed fremsendes orientering om den ulovlige svinefarm på Risbækvej 5, 4791 Borre, Møn.

Vi anmoder de lokale politikere i Vordingborg Kommune om at tage deres ansvar i sagen.

Vi har dels at gøre med det principielle i at denne sag ikke må danne præcedens, dvs. der må gribes effektivt ind over for ulovlighederne, så andre landmænd ikke inspireres til at bruge lignende fremgangsmåder.

Der knytter sig mange miljømæssige og juridiske problemer til denne grisefarm. Vi har af EU-systemets rådgiver i borgerklager Kjell Savon fået at vide, at det ser ud til at EIA- og habitatdirektiverne allerede er overtrådt, hvorfor vi går videre med sagen i EU. Dertil vil vandrammedirektivet ikke kunne implementeres hvis projektet får miljøgodkendelse – uden dyrt delvist tilbagekøb af tilladelsen om få år.

På vegne af Østmøn Naturforening, bestyrelsen

Kasserer Margareta Dahlström, tlf. 55862076

D. 7.9.08

Til politikere, medier m.fl.

Vedr.: Ulovligt svinebrug i sårbar natur, Østmøn

I det smukke, bølgende landskab midt imellem Natura 2000 områderne Klinteskoven og Busemarke Mose, i det der en gang var tænkt som Nationalpark Møn, ligger der i dag et stort, forurenende svinebrug – uden byggetilladelse og miljøgodkendelse, på trods af kommunens påbud om byggestop og politianmeldelser. Ulovlighederne har foreløbig resulteret i en bøde på **4.000 kroner** til landmanden!

Vi er en voksende gruppe almindelige borgere som er dybt rystet over forløbet. Vordingborg Kommune agter at miljøgodkende produktionen samt give byggetilladelse, og dermed lovliggøre de ulovlige forhold. Vi finder dette dybt utilfredsstillende af hensyn til den almene retsbevidsthed og fordi vi frygter at landmandens kriminelle fremgangsmåde vil danne præcedens. Vi mener at konsekvenserne må være af en art og størrelse, der kan afskrække andre fra lignende fremgangsmåder.

Vi vil pointere at svinestalden i hvert fald juridisk er en ren nyetablering, selv om man i et lusket spil prøver at foregive noget andet. Det er et graverende brud på god forvaltning, at én embedsmand, d. 19.12.06 med sin underskrift godkendte etableringen af en besætning på 9.500 svin som en "intern flytning", uden den dengang klokkeklart påkrævede VVM-redegørelse og uden nogen form for politisk behandling. Samme embedsmand, med samme chef, sidder nu med sagen i Vordingborg Kommune, hvilket rejser spørgsmålet om inhabilitet. Selv om kommunen for længst har trukket tilladelsen tilbage, og den altså aldrig har været i brug, bliver både kommune og den aktuelle ansøger (som overtog ejendommen i 2007) ved med at henvise til den som stadig gældende. Sikkert fordi en overskridelse på 3.500 svin ikke lyder så voldsomt som en ulovlig etablering på 13.000 svin.

Da kommunen på trods af vore gentagne anmodninger om den tidligere ejers oprindelige tilladelse ikke har fremskaffet nogen form for dokumentation, må vi betvivle denne tilladelses eksistens.

Blot 2,8 km sydøst fra anlægget på Risbækvej 5 med en forventet årlig produktion af 13.000 slagtesvin (371,4 DE) ligger Klinteskovens sårbare og næringsfattige overdrev med timian, merian, et væld af orkidearter og insekter – heriblandt den eneste danske sommerfugl på Habitatdirektivets bilag IV, Sortplettet Blåfugl, *Maculinea Arion*, som hér har sit sidste danske levested i sårbar afhængighed af andre næringsstoffølsomme arter. Ikke nok med at luftbåren kvælstof fra svinefarmen vil forstærke den negative udvikling som de få tilbageværende danske næringsfattige biotoper i forvejen er inde i. Man vil sågar tillade gyllespredning klos op af Høvblege overdrev, hvor den lille bestand af Sortplettet Blåfugl lever, selv om det er dokumenteret at blot ét forkert gyllesprøjt kan ødelægge hvad naturen har været hundrede år om at opbygge. Godt nok vil man forlange gyllen nedfældet på dette stykke. Men hvordan kan vi stole på at dette vilkår bliver overholdt, når vi kan se at landmanden i så mange andre henseender konsekvent bryder love og aftaler – og tilsyneladende slipper godt fra det?

Anmodning til politikerne i Vordingborg Kommune

Overrakt til politikerne ved det åbne møde med Østmøn Lokalråd d. 17.9.08

Cc: Borgmester Henrik Holmer, Miljøchef Peter Møller, Miljøministeren, Fødevareministeren, Folketingets Miljøudvalg, Dan Jørgensen, Margrete Auken, Allan Andersen DN, Tue Mørk DN, Hans Nielsen Ecocouncil m.fl.

Østmøn Naturforening anmoder hermed om:

1. At kommunen påbyder dyrene fjernet og al aktivitet i relation til det ulovlige svinebrug på Risbækvej 5 standset med umiddelbar effekt, da projektet er ulovligt og medfører en permanent negativ virkning på meget sårbare naturområder, uden at der er foretaget en fyldestgørende konsekvensvurdering. Vi anmoder om at der for landmandens regning føres vedvarende skærpet opsyn med Risbækvej 5.
2. At Allan Jensens ansøgning om miljøgodkendelse fra d. 7.1.08 ikke accepteres som grundlag for udarbejdelse af miljøgodkendelse, da den indeholder forkerte og groft vildledende præmisser som at "Der ansøges om at udvide lovlig produktion fra 9.500 slagtesvin" og "Udvidelsen... kan foregå i bygninger der allerede er givet tilladelse til at bygge". (Bilag 1) Den i ansøgningen refererede tilladelse er juridisk ugyldig grundet manglende VVM-redegørelse (Bilag 2), og blev desuden trukket tilbage i forbindelse med bygherrens overtrædelse af kommunens påbud om byggestop. (Bilag 3)
3. At alle §11 og §12 miljøgodkendelser og byggetilladelser til husdyrbrug afventer kommuneplanen og miljøhandlingsplanen (lokal Agenda 21, som kommunerne ved lov er forpligtet til at udarbejde). Kommunen bør desuden sikre at afgørelserne er i overensstemmelse med EU-direktiver såsom habitatdirektivet, vandrammedirektivet, EIAdirektivet m.fl., da dette er kommunens ansvar som tilladelsesudstedende myndighed. (Bilag 4)

Yderligere:

Østmøn Naturforening (ØN) anmoder om at kommunens politik mht. natur-, herunder beskyttelse af grundvandet, erhvervs- og turismeudvikling formuleres i kommuneplanen, i overensstemmelse med kommunens erklærede langsigtede mål om virkeliggørelse af projektet Nationalpark Møn.

Det gøres med hjemmel i planloven, ved at udpege (på kort) de naturområder, der skal beskyttes mod miljøbelastende aktiviteter og friholdes for yderligere bebyggelse og tekniske anlæg, samt ved at opstille principielle og generelle retningslinier for placering og udformning af ny bebyggelse og tekniske anlæg i det åbne landskab og om tilplantning af skæmmende anlæg, etablering af læhegn m.v. som er vigtige elementer i det særligt værdifulde kulturlandskab på Østmøn. Kommunens teknikere får herved et politisk besluttet administrationsgrundlag ved landzonesager (byggetilladelser i landzone), miljøvurderinger, miljøhandlingsplaner og andre planer for natur- og turismeudvikling,

Bilag 1

husdyrgodkendelse.dk

Ansøgningsnummer 3525

Ikke teknisk resume af de miljømæssige konsekvenser

⇒ Der ansøges om at udvide lovlige produktion fra 9.500 slagtesvin (271,4 DE) til 13.000 slagtesvin (371,4 DE).

0,0 For at synliggøre at ansøgningen kunne lade sig gøre uden den eksisterende produktion, og med den valgte placering, er der dog ikke taget højde for eksisterende tilladelse i ansøgningen, og derfor er der ikke indsat en produktion i nu-situationen.

Udvidelsen af produktionen kan foregå i bygninger der allerede er givet tilladelse til at bygge. ↖ ↗

Der er udarbejdet en lugtberegning i OML multi, der viser at genegrænsen til samlet bebyggelse kan overholdes, med et let tilrettet ventilationssystem.

Produktionen vil overholde genegrænserne til bymæssig bebyggelse og enkelt liggende bolig. Lugtberegningen fra OML multi, vil blive indsendt særskilt.

Der er 145,10 ha ejede og forpagtede arealer. Herudover er der aftalearealer 124,3 ha, fordelt på 2 modtagere. Der vil være krav om §16 godkendelse hos den ene af disse modtagere.

Dele af de ejede og forpagtede arealer ligger i Nitratklasse 1. Der er en reduktionsprocent på 86%, svarende til 1,2 DE/ha.

Dette krav er opfyldt ved at have 2,1 % efterafgrøde ud over plantedirektoratets krav. Der er ikke arealer i fosforklasse.

Det generelle 15% reduktionskrav af ammoniak er opfyldt ved at anvende staldsystem med 50% fast gulv og 50% spalter.

Der er tidligere indleveret byggetegninger og oversigttegninger af ansøger.

Datoer

Starttidspunkt for byggeriet	01-09-2007
Starttidspunkt for byggeriet	01-03-2008
Starttidspunkt for drift	01-03-2008

Beskrivelse af datoerne

Byggeriet forventes at være klar til brug i efteråret 2007, hvorefter drift forventes at kunne starte umiddelbart efter. } 000

Ansøgningsdato 7.1.2008

Oplysninger om biaktiviteter

Ingen biaktiviteter.

Bilag 3

Møde d. 2.11.07, referat ved Ulla A. Olesen, side 2

Peter Møller Kristensens svar på de rejste spørgsmål står nedenfor. Svarende er suppleret af Ulla H. Olesen og Erling B. Nielsen.

- Den oprindelige byggetilladelse til Svend Erik Spøhr er ude af billedet.
- Der vil blive sagt om byggetilladelse til det planlagte byggen. Byggetilladelsen vil tidligst blive givet samtidig med miljøgodkendelsen.
- Vordingborg Kommune er bekendt med, at der var påbegyndt byggeri på ejendommen, Risbækvej 5 som der ikke er givet byggetilladelse til. Kommunen har derfor den 18. oktober udstedt et standsningspåbud af byggen. Overholdes standsningspåbuddet ikke vil der ske en politianmeldelse af forholdet. Dermed kan kommunen ikke gøre yderligere. Dan Thygesen indskød at der fortsat bygges på stalden og Peter Møller Kristensen svarede at vi i det tilfælde snarest muligt vil besigtige ejendommen og indgive en politianmeldelse af forholdet.
- Ud fra nye som historiske kort ligger stalden ikke placeret ovenpå den rørlagte del af Risbækken. Det er muligt at der i forbindelse med byggeriet er gravet dræn over men kommunen blander sig ikke umiddelbart i at en landmand fjerner dræn på egen grund.
- Søer under 100 m² kan ejeren umiddelbart sløjte uden tilladelse. Teknik og Miljø undersøger forholdet nærmere.
- En grundtjener kan uden videre indvinde op til 200 m³ grus på egen ejendom hvis det er til eget brug. Skal der indvindes mere end 200 m³ kræver det, at indvindingen anmeldes til kommunen, hvilket Allan Jensen har gjort. Indvindingsområdet er ikke omfattet af Natura 2000.
- Vi kan kun beklage hvis vi ikke har kunnet finde et ønsket bilag i en sag. Da Dan Thygesen har fået det ønskede dokument andetsteds gøres der ikke mere ud af dette.
- Der burde i forbindelse med Svend Erik Spøhrs ønske om at flytte besætningerne fra Busemarken sammen være udarbejdet en vvm-redogørelse, herunder en miljøgodkendelse. Dette er beklageligt, via ikke sket og Allan Jensen er derfor blevet anmodet om at ansøge på ny fra 0-13.000 slagtesvin. Der startes altså på en frisk både med hensyn til byggetilladelse, vvm og miljøgodkendelse. Det skal understreges, at selvom Allan Jensen har ansøgt om en etablering af en svinebesætning på 13.000 slagtesvin vil det ikke ændre på de beregninger som der sker i il-ansøgningssystemet da de tager udgangspunkt i bedriftens samlede belastning og ikke kun på den yderligere belastning som udvidelsen medfører.
- Alle ejendomme under samme ovr nummer skal medtages i miljøgodkendelsen. Det er i dette tillægs kun Risbækvej 5. De øvrige ejendomme skal ikke miljøgodkendes. Da der skal spredes gylle på jordarealer som er under de andre ejendomme skal arealerne på disse godkendes særskilt (en såkaldt § 18 godkendelse).
- I forbindelse med projektet nedlægges de 2 besætninger på Søndre Landevej 85 og 102 fortsat. Desuden er det planen at Bjerke Jensens besætning på Liselundvej 38 også skal nedlægges. Der produceres årligt på de 3 besætninger 12.000 slagtesvin. Dette projekt medfører altså en udvidelse på 1000 slagtesvin årligt på Østmen.
- Busemarken Mose er udlagt som Natura 2000 område. Dermed har vi en pligt til at sikre der ikke sker en forringelse af området. Hvis de generelle beskyttelsesniveauer som fremgår af lovgivningen ikke er tilstrækkelige kan vi stille yderligere vilkår til driften som beskytter mosens.

EUROPA-PARLAMENTET

bg es cs da de et el en fr it lv lt hu mt nl pl pt ro sk sl fi sv

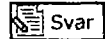
Parlamentariske forespørgsler og spørgsmål

23. oktober 2007

E-5235/07

SKRIFTLIG FORESPØRGSEL af Dan Jørgensen (PSE) til Kommissionen

► Om: Forholdet mellem den danske husdyrlov, svineproduktion og EU's habitat- og vandrammedirektiv

I Danmark skal landmænd, der ønsker at udvide eller oprette husdyrbedrifter, følge den såkaldte »Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug« nr. 1572 af 20.12.2006⁽¹⁾.

Imidlertid har flere kommuner i Danmark nu vurderet, at denne lovgivning alene ikke altid vil være tilstrækkelig til at sikre en efterlevelse af EU's habitatdirektiv (92/43/EØF⁽²⁾) og/eller EU's vandrammedirektiv (2000/60/EF⁽³⁾).

For at imødegå problemet har disse kommuner (som er den tilladelsesudstedende myndighed) valgt at indføre en strammere administration, end husdyrloven alene tilsiger, at man skal.

Mit første spørgsmål til Kommissionen er: Er det rigtigt forstået, at det er kommunen — altså den myndighed i Danmark, der udsteder tilladelser til nyopførsel og/eller udvidelse af husdyrbedrifter — der er ansvarlig i forhold til EU's habitats og vandrammedirektiver?

Og kan berørte parter i givet fald lægge sag an ved EF-domstolen, hvis en kommune ikke lever op til denne forpligtelse?

Endelig er der i debatten i den danske offentlighed blevet sat spørgsmålstegn ved, om EU's habitatdirektiv har forrang frem for dansk lovgivning (og altså ikke kan tilsidesættes med henvisning til dansk lov) herunder den danske husdyrlov. Jeg vil gerne bede Kommissionen slå helt fast, at EU-lovgivningen har forrang i denne forstand.

(1) <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=13068#FN501>.

(2) EFT L 206 af 22.7.1992, s. 7.

(3) EFT L 327 af 22.12.2000, s. 1.

Seneste opdatering: 8. november 2007

Juridisk meddelelse

EUROPA-PARLAMENTET

bg es cs da de et el en fr it lv lt hu mt nl pl pt ro sk sl fi sv

Parlamentariske forespørgsler og spørgsmål

19. december 2007

E-5235/2007

Svar afgivet på Kommissionens vegne af Stavros Dimas

Kommissionen kan bekræfte, at den nationale myndighed, der er ansvarlig for udstedelse af tilladelse eller licens til et projekt, også er ansvarlig for at sikre efterlevelse af fællesskabsretten. Efterlevelse af et direktiv sikres i to skridt: korrekt gennemførelse i den nationale lovgivning og korrekt anvendelse af de nationale myndigheder og domstole. Desuden skal de nationale myndigheder og domstole i tilfælde, hvor den nationale lovgivning ikke er i overensstemmelse med et direktiv, fortolke den nationale lovgivning i overensstemmelse med direktivet. De skal også tilsidesætte national lovgivning, som ikke er i overensstemmelse med fællesskabslovgivningen.

Den enkelte borger kan ikke anlægge sag ved Domstolen mod afgørelser truffet af medlemsstaternes myndigheder. Det er kun de nationale domstole, der kan kontrollere lovligheden af afgørelser truffet af nationale myndigheder. Ifølge traktatens artikel 234 kan — og skal i nogle tilfælde — en national ret anmode Domstolen om en præjudiciel afgørelse, hvis en fortolkning af fællesskabsretten er nødvendig for at afgøre et spørgsmål, og den nationale ret er usikker på, hvordan fællesskabsretten skal fortolkes.

Direktiver kan under visse omstændigheder have en direkte virkning, som enkeltpersoner kan påberåbe over for nationale myndigheder og domstole, hvis de bestrider en myndigheds afgørelse. Ud over hvad der omtales ovenfor, bidrager denne vertikale direkte virkning også til fællesskabsrettens forrang frem for den nationale ret.

Seneste opdatering: 8. januar 2008

Juridisk meddelelse